

Сев. Гер. ац

**Библиотека Стевана Сремца
као културно добро Републике Србије
од великог значаја за национални идентитет**

АЛЕКСАНДРА АЦИЋ

СОЊА ШУКОВИЋ

Лична библиотека обично је састављена од књижне и некњижне грађе, купљене или добијене на поклон и представља вечити употребљив траг особе која је формирала сопствену библиотеку и валидан извор многих стручних и садржајних истраживања.

Проучавајући Библиотеку Стевана Сремца, број публикација који се налази у оквиру ње, језик на ком су објављиване, области које обухвата, посвете које на својим страницама носе, штамбиља (Ex Libris), можемо да закључимо да ова библиотека, осим драгоцених извора информација, представља својеврсно сведочанство о афинитетима, инересовањима, раду, љубавима, пријатељствима, стваралаштву, начину живота, савременицима ове значајне личности.

СТЕВАН СРЕМАЦ,
српски књижевник
(Рођен 11-XI-1855. — Умро 12-VIII-1906)

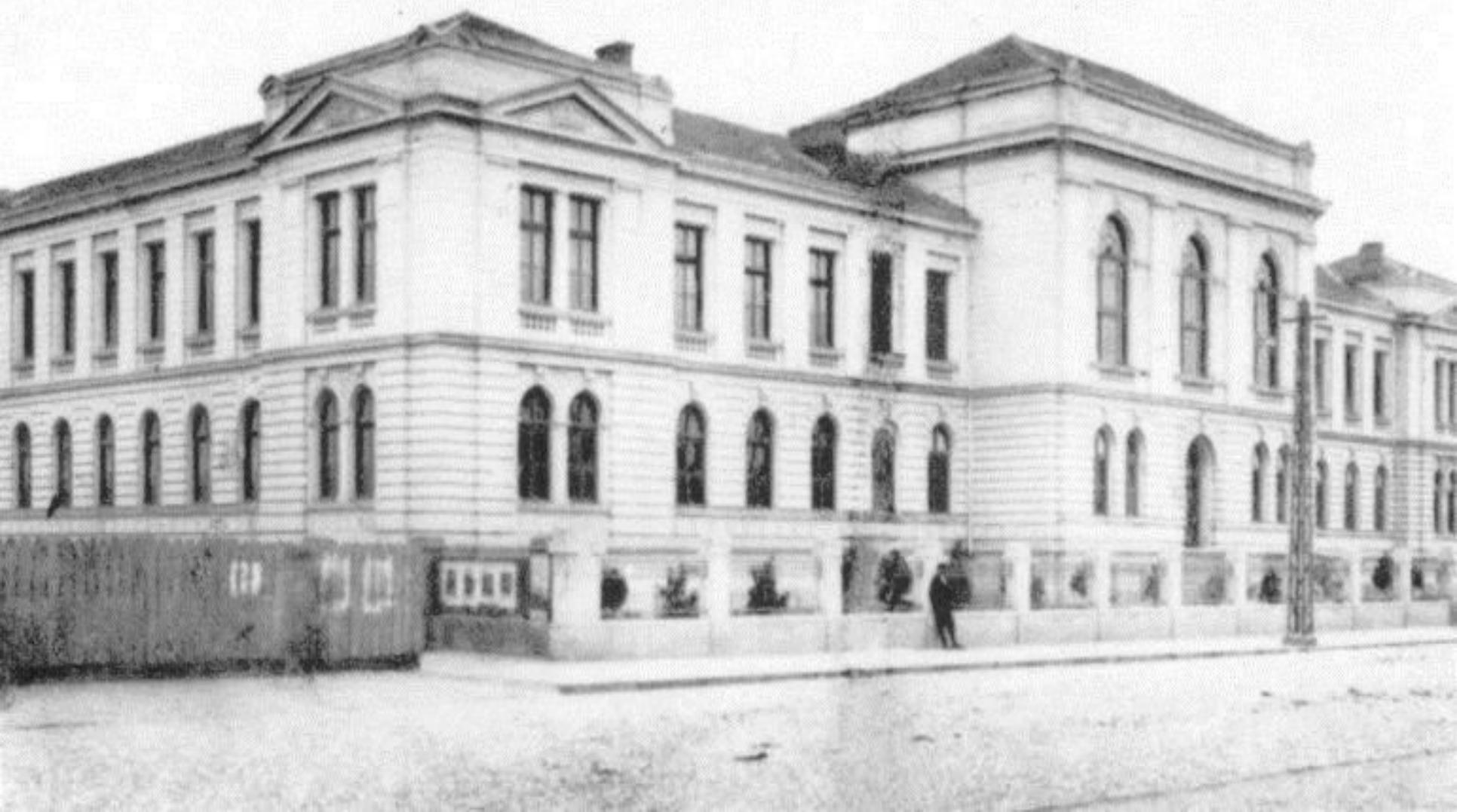
Нишка Народна библиотека носи име Стевана Сремца, академика, писца, професора, историчара.

Сремац није ни рођен ни умро у Нишу али га, због огромног доприноса културном животу Ниша, Нишлије с правом присвајају.

НИШ, Зграда Мушке Гимназије

NIŠ, Zgrada Muške Gimnazije

За време свог боравка у Нишу, од 1879. до 1892. године, културни миље овог града прошарао је новим облицима, обогатио је и модернизовао. У многим областима нишке културе и просвете учинио је први корак и поставио стабилну основу за даљи развој. Основао је позоришну дружину „Синђелић“ из кога је проистекло нишко Народно позориште, нишка Гимназија имала је професора, али и првог пословођу. Уз помоћ ученика и неколицине професора, у Нишу је основана Литерарна дружина „Унапређење“. Народна библиотека у Нишу, као годину свог оснивања наводи 1879. а заправо то је година када је Стеван Сремац, заједно са својим гимназијским колегама формирао прву градску читаоницу и био њен деловођа.

Поздрав из Ниша.
Gruss aus Nisch

СУД ОПШТИНЕ ГРАДА НИША.

Улица Стамбол Капија — Ниш

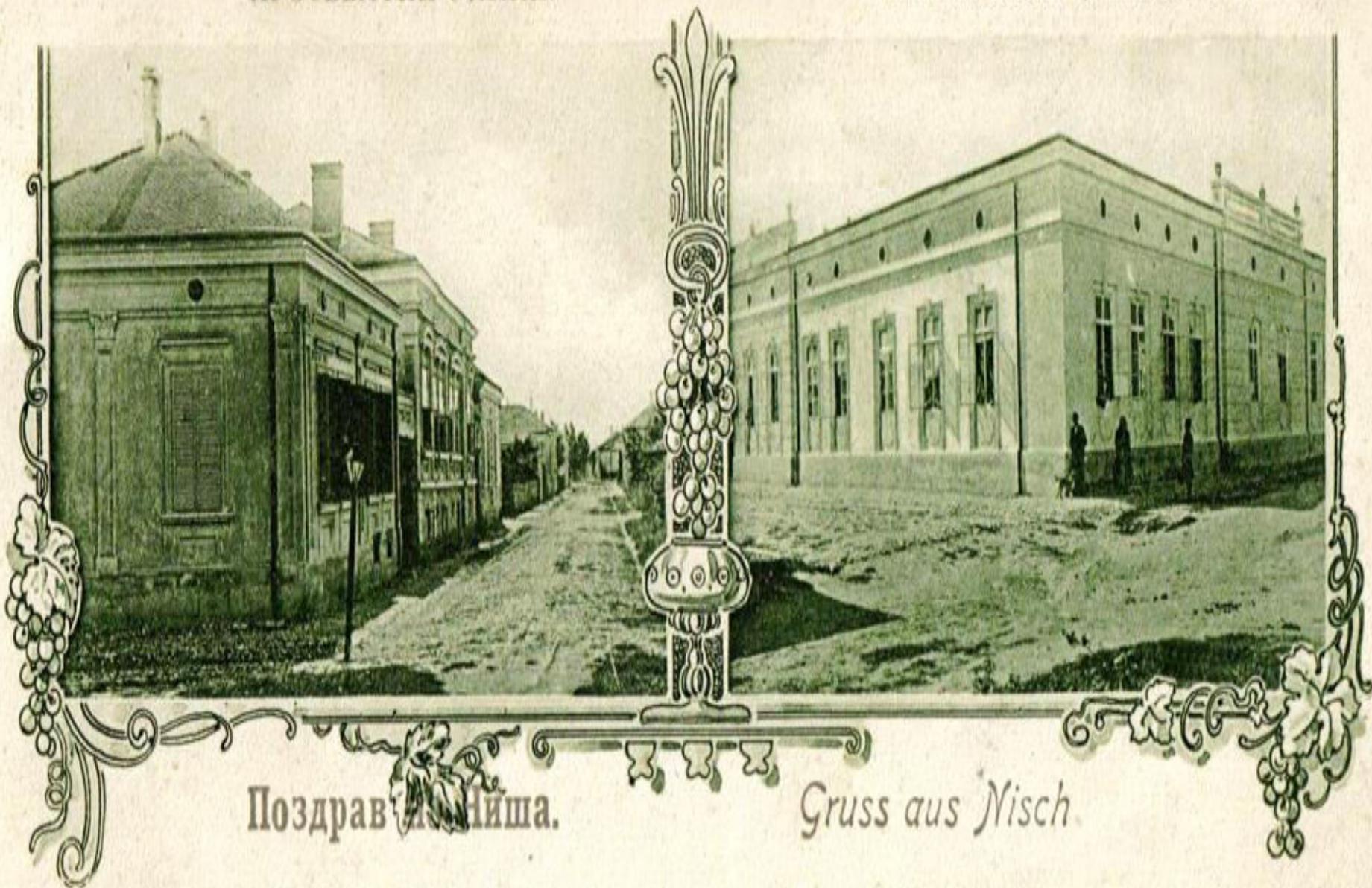

Стеван Сремац, за време боравка Нишу, уз своје колеге и ђаке, био је главна покретачка осовина културног и просветног преображаја.

Био је изузетно цењен и искрено вољен у потпуно двосмерној улици која је постојала између њега и Нишлија. Ниш и Нишлије су инспирација Сремчева у многим његовим делима.

ПРОСВЕЛТНА УЛИНА.

ГИМНАЗИЈА КРАЉА МИЛАНА.

Поздрав из Ниша.

Gruss aus Nisch.

Теби и твој оцу Јединственој Краљ.

Поздрав из Ниша

Gruss aus Nisch — Souvenire de Nisch

*Г. Ђукић Милош
Државни Клемент*

Наше Клемент Др. В. Тешић Ниш

Српја 1. с. 1.

Поздрав из њосијојдине Сремској Чарте!

... а човек сам од
нај занајати, на
како се гуиенел сас
онога мојега
Затиу.....

Нин

Поздрав из њосијојдине

Након изненадне смрти Стевана Сремца, пишчев брат, Јован Сремац, добио је у наследство део Сремчеве заоставштине и тако постао нови власник изузетно богате и вредне библиотеке састављене од укупно 770 књига и 1294 свеске.

Читаву пишчеву личну библиотеку Јован Сремац поклонио је Јавној библиотеци под посебним условима: „да се цела библиотека држи у нарочитом орману и да на том орману стоји натпис: „Библиотека пок. Стевана Сремца, књижевника и професора“.

Уз поштовање свих наведених услова Јована Сремца, 1. новембра 1906. године, управа Народне библиотеке примила је библиотеку целину, инвентарисала засебно у посебном инвентару и сместила у два велика стаклена ормана који су носили захтеване натписе.

Лична библиотека Стевана Сремца била је власништво нишке Народне библиотеке од 1906. до 1954. године, када је пренета је у простор Народног музеја у Нишу.

Публикације Сремчеве библиотеке обухватају период 1762–1917. године.

У највећем броју у Библиотеци су биле књиге историјско- филолошке тематике и белетристике, затим педагошко штиво, лингвистика, географија, а садржала је и приличан број старих и ретких књига.

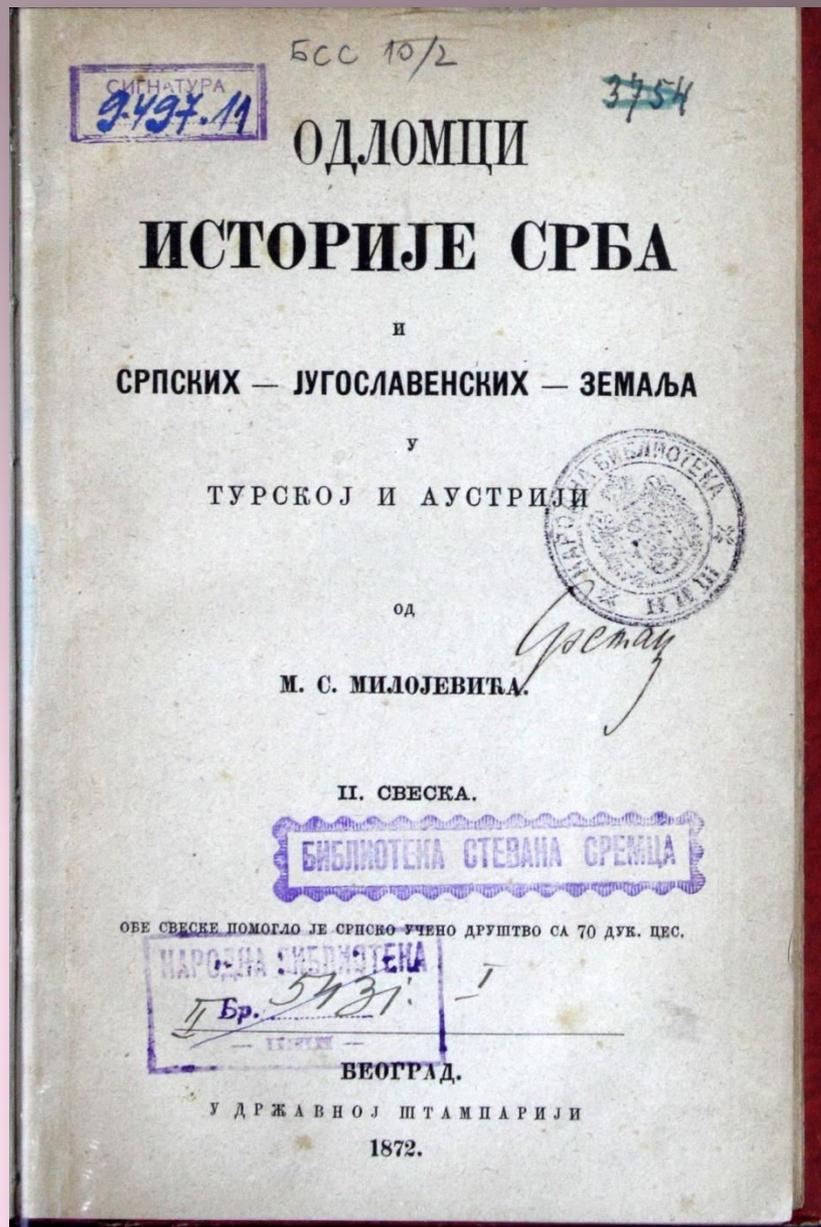
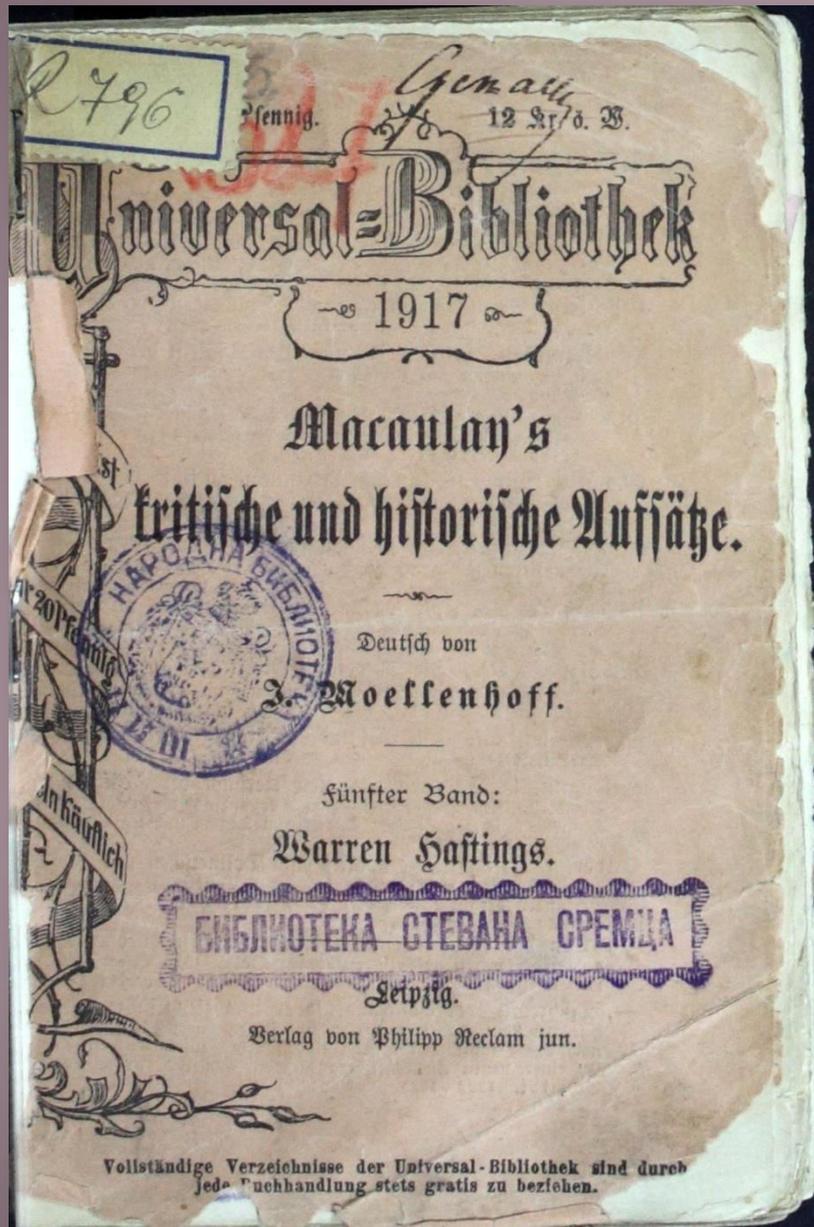
Публикације ове библиотеке писане су на српско-хрватском, немачком, руском, француском, чешком, италијанском, енглеском, латинском, црквенословенском, мађарском и једна на турском језику.

Највећи број књига потписан је краснописом „Сремац“ или „Стев. Сремац“, обично на насловној страници. Велики број књига има на некој од прелиминарних страница посвету.

Најстарија књига ове библиотеке, Библија московског издања из 1762. године, писана је црквенословенским језиком, али од изузетног значаја су веома вредне књиге Вука Караџића издате 1845-1857. и Даничићева Мала Србска граматика штампана 1850. године .

Накнадно је 2011. године откривена још једна публикација, Свето писмо, штампано у Београду 1870. године.

Ова библиотека данас броји 447 књига и смештена је у Спомен соби Стевана Сремца.

Q 796

1 Pfennig.

Genau
12 Kr. d. B.

Universal-Bibliothek

1917

Macaulay's

kritische und historische Aufsätze.

Deutsch von

Joelkenhoff.

fünfter Band:

Warren Hastings.

БИБЛИОТЕКА СТЕВАНА СРЕМЦА

Leipzig.

Verlag von Philipp Neclam jun.

Vollständige Verzeichnisse der Universal-Bibliothek sind durch jede Buchhandlung stets gratis zu beziehen.

БСС 10/2

СИГНАТУРА
2497.11

3754

ОДЛОМЦИ

ИСТОРИЈЕ СРБА

И

СРПСКИХ — ЈУГОСЛАВЕНСКИХ — ЗЕМАЉА

У

ТУРСКОЈ И АУСТРИЈИ

ОД

М. С. МИЛОЈЕВИЋА.

II. СВЕСКА.

БИБЛИОТЕКА СТЕВАНА СРЕМЦА

ОБЕ СВЕСКЕ ПОМОГЛО ЈЕ СРПСКО-УЧЕНО ДРУШТВО СА 70 ДУК. ЦЕС.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
Бр. 5431

БЕОГРАД.

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

1872.

СВЕТО ПИСМО
СТАРОГА И НОВОГА ЗАВЈЕТА

ПРЕВЕО СТАРИ ЗАВЈЕТ

Б. ДАНИЧИЋ

НОВИ ЗАВЈЕТ ПРЕВЕО

ВУК СТЕФ. КАРАЏИЋ

Стева Стремац
1889.

У БИОГРАДУ

ИЗДАЊЕ БРИТАНСКОГА И ИНОСТРАНОГА БИБЛИЈСКОГА ДРУШТВА.

Serv^m

1870.

СИГНАТУРА

СВЯТАЯ ЗЕМЛЯ

ПРОШЛОЕ И НАСТОЯЩЕЕ ПАЛЕСТИНЫ

съ подробнымъ описаніемъ Іерусалима и его достопамятныхъ окрестностей, а также указаніемъ путей посѣщенія ихъ.

СПУТНИКЪ КАЖДАГО ПРАВОСЛАВНАГО ПАЛОМНИКА

СЪ СЕМНАДЦАТЬЮ РИСУНКАМИ.

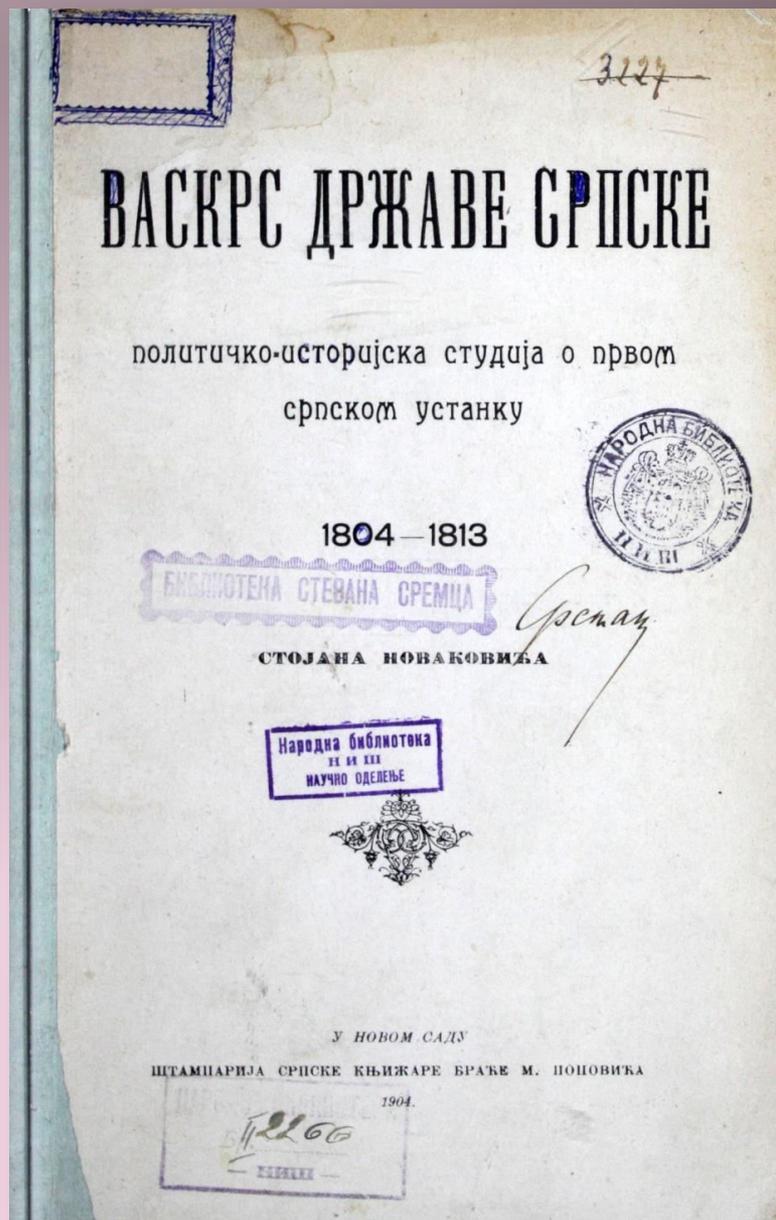
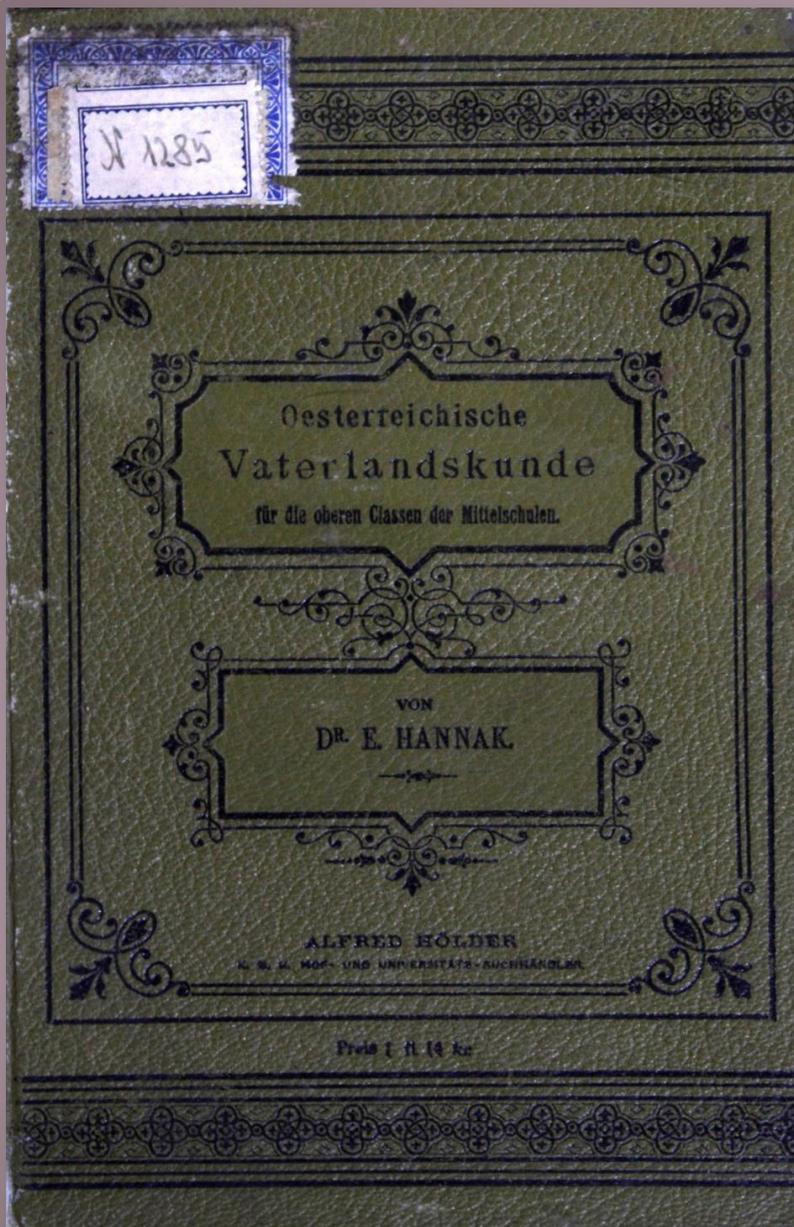
НАРОДНА
БИБЛИОТЕКА
НИШ

Изданіе редакціи журнала «Иллюстрированный Миръ»

БИБЛИОТЕКА СТЕВАНА СТРЕМЦА

С. ПЕТЕРБУРГЪ

Екатерининскій кав. 41. Типографія С. Ф. Ягдовскаго и К^о. Казанская, 18.
1889.

6787

СИГНАТУРА

СОЧИНЕНІЯ

А. С. ПУШКИНА

БИБЛИОТЕКА СТЕВАНА СРЕМЦА

ДРАМАТИЧЕСКІЯ ПРОИЗВЕДЕНІЯ

Борисъ Годуновъ. — Сцены изъ Фауста. — Скупой рыцарь. — Моцартъ и Сальери. — Каменный гость. — Пиръ во время чумы. — Русалка. — Сцены изъ рыцарскихъ временъ. — Драма въ трехъ актахъ. — римбчанія.

ШИРОКАЯ БИБЛИОТЕКА

Сев. Гетманъ

ИЗДАНИЕ ТРЕТЬЕ

С.-ПЕТЕРБУРГЪ
Изданіе А. С. СУВОРИНА
1887

623

№ ДЕШЕВАЯ ВИВЛИОТЕКА — 343

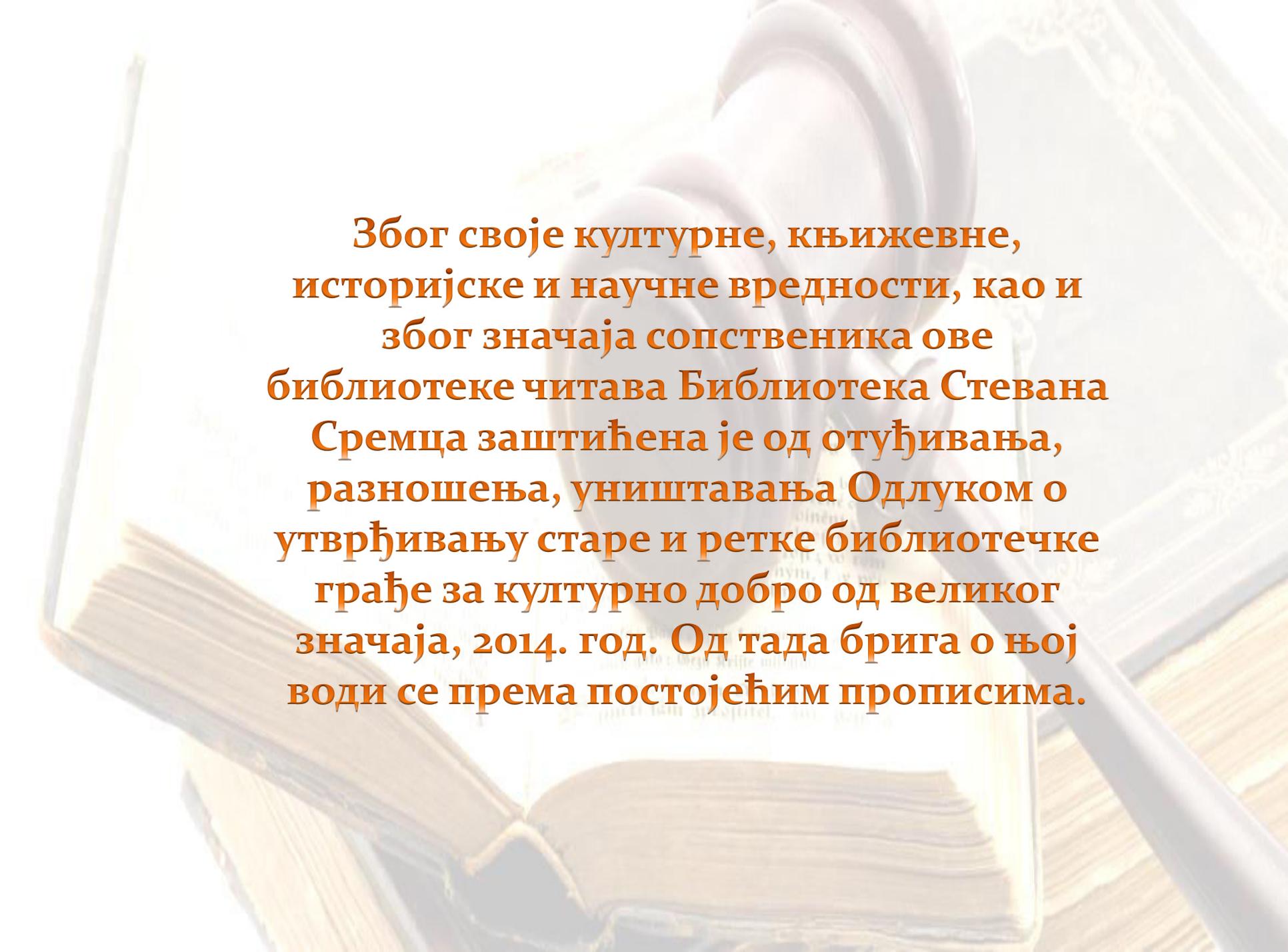
Н. В. ГОГОЛЬ

СРЕМЦА
Н. В. ГОГОЛЬ

С.-ПЕТЕРБУРГЪ
ИЗДАНИЕ А. С. СУВОРИНА

C.3421I

The background of the slide features a soft-focus image of an open book. A magnifying glass is positioned over the pages, with its handle extending towards the bottom right. The lighting is warm and diffused, highlighting the texture of the paper and the metallic rim of the magnifying glass. The text is overlaid on this background in a bold, orange-brown font.

Због своје културне, књижевне, историјске и научне вредности, као и због значаја сопственика ове библиотеке читава Библиотека Стевана Сремца заштићена је од отуђивања, разношења, уништавања Одлуком о утврђивању старе и ретке библиотечке грађе за културно добро од великог значаја, 2014. год. Од тада брига о њој води се према постојећим прописима.

С обзиром на то да унајвеће живимо и радимо у дигиталном добу, ова изузетна библиотека добила је и своју дигиталну форму.

Народна библиотека Стев: <http://91.187.147.10:8000/webnibis/switch.do?page=/SadrzajKolekcije.do&prefix=&method=sadrzajKolekcije&id=63&tip=knjiga>

Почетна страница Дигитална библиотека Помоћ Пријављивање

Колекција Библиотека Стевана Сремца

Публикације у овој колекцији

Подаци о публикацији

Наслов: Дахире
Аутор: Јован Илић
Подаци о издању: Штампано у штампарији Краљевине Србије
УДК: 821.163.41-1
Опис:

Подаци о публикацији

Наслов: Срби у давнина
Аутор: Сима Лукин Лазић
Подаци о издању: С. Лазић
УДК: 94
Опис:

Подаци о публикацији

Наслов: Књаз Михаило
Аутор: Стојан Новаковић
Подаци о издању: у Краљевско-српској државној штампарији
УДК:
Опис:

Подаци о публикацији

Наслов: Песме и обичаји укупног народа српског
Аутор:
Подаци о издању: у Државној штампарији

Дигитална библиотека целина учинила је да ова библиотека буде додатно заштићена, али доступна у свако време, свим интернет корицницима преко званичног веб сајта нишке Народне библиотеке.

Личне библиотеке, њихови богати фондови и изванредна грађа која их сачињава својеврсни су чувари историје, традиције, националних вредности, наслеђа и културе Србије.

Оне представљају изворе многих истраживања и спону између онога што је било и онога што се изграђује.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ